

Undersøger man, om der kan siges at være nogen tvingende Grund til saaledes ekstraordinært at understøtte Cementindustrien paa Forbrugernes Bekostning, skulle vi overfor Argumentet om Fabrikernes Udgifter til Told paa Kul, Emballage etc. — Udgifter, der saa vel af Modstandere som Venner af Tolden angives med en Snæs Dre pr. Td. — henviises til, at disse Artikler jo uden Tvivl ved den endelige Toldrevision i Overensstemmelse med det Princip om Afsættelse og Hjælpstoffers Frigivelse, som har været ledende og utvivlsomt endnu er ledende for den høje Lovgivningsmagts Behandling af Toldloven, ville blive ganske befriede for Told.

Trods denne Toldstat er imidlertid den danske Cementindustri saa langt fra uheldig stillet i Konkurrencen med udenlandske Fabrikker, at den tværtimod viser sig at være i en meget stærk Udvikling. Netop i de senere Aar har den ene Cementfabrik rejst sig efter den anden, og saa vel den største Fabrik i Sjælland, der blev anlagt i den tidligste Periode, og overhovedet ikke havde nogen Toldbestyttelse at støtte sig til eller regne med saadan, som den næste ogsaa i Sjælland anlagte betydelige Fabrik, der stiftes til Live nærmest af en enkelt Prioritetskøber og en Funktionær i hin første Fabrik, hvilke to Mænd næppe vare gaaede til Anlægget af et nyt, konkurrerende Etablissement uden fra hint at være overbeviste om Cementtilvirkningens særlige Rentabilitet, har givet Aktionærerne et endog særdeles tilfredsstillende Udbytte. Det maa beklages, at de danske Cementfabrikker ikke, som de fleste andre Aktieselskaber, offentliggøre deres Regnskaber, og navnlig deres aarlige Dividender, — særlig er Lønsystemet blevet herskende, efter at nogle saa indviede af en af de to større Fabrikkers Aktionærer paa en vis given Tid havde sikret sig største Delen af dette Etablissements Aktier. Dette sidste vilde heller næppe være sket, om de aarlige Dividender havde været saa meget daarligere.

Foruden saaledes at henvise til Industriens stadige, kraftige Udvikling skulle vi endnu fremdrage Hr. Landstingsmand Breinholt's Udtalelser i Landstinget ved 2den Behandling af Toldloven den 17de Februar, hvor han uimodsiget oplyste, at en af de større Fabrikkers Gennemsnitsudbytte i de sidste 10 Aar havde været over 6½ pCt. og i Gennemsnit af de sidste 5 Aar endog over 7½ pCt., saaledes altsaa et større Udbytte netop i de senere Aar, hvor Fabrikkerne ville gøre gældende, at fremmede Markeder skulde være gaaede tabte for dem. Endvidere tillade vi os efter Tidsfristet „Toldreform“ Nr. 3 1890 at anføre, at en Aktionær i Cementfabrikken „Dania“, om hvis Troværdighed der ikke kan næres nogen Tvivl, udtalte, da han hørte om Cementtoldforslaget: „Det forstaar jeg ikke. Jeg har faaet 20 à 30 pCt. af mine Cementaktier.“

Cementfabrikernes Udbytte maa saaledes siges at være særdeles godt. Det har sine gode Grunde. Vi skulle som saadanne nævne:

- 1) Det Faktum, at Cementforbruget her i Landet mere og mere fyldestgøres af de indenlandske Cementfabrikker som Følge af den jævne, stærke Forøgelse i den indenlandske Efterspørgsel efter Cement, en Kendsgærning, som de danske Cementfabrikker selv fuldt ud erkende.
- 2) Den væsentlige Fordel, Fragtbesparselsen giver de indenlandske Fabrikker.

Undersøger man nemlig Fragtforholdene, finder man, at de danske Fabrikker fragte til de forskellige danske Havne til 40 D. pr. Td., medens Fragterne fra de tyske Havne, hvorfra der ster nogen Import, ere omtrent følgende: Fra Stettin 70 — 100 D., fra Holsten omkring 60 D. pr. Td. At det under disse Forhold mere og mere lykkes de danske Fabrikker at trænge de udenlandske Fabrikker tilbage, er et ligesaa ubestrideligt som let forklarligt Forhold. Særlig flere holstenste, ved Eideren og Elben beliggende Fabrikker, samt et Par Stettiner Mærker, hvoraf tidligere importeredes ikke ubetydeligt her til Landet — alle billigere Mærker — forekomme nu kun meget sjældent.

Man nævner, at de tyske Fabrikker betinge højere Priser ved Salg i Tyskland end ved Salg i Danmark. Der kan anføres utallige Eksempler paa det modsatte. Og dernæst maa bemærkes, at de Priser, man ser noterede i Tyskland, meget ofte inkludere den højere indenlandske Fragt (Særnbane fragt), Omladningsomkostninger, Forhandleravance og mere, — men herpaa glemmer Toldens Forpvarere at henlede Opmærksomheden.

- 3) Den Begunstigelse, Staten — som ogsaa af de danske Fabrikker erkendt — ved sine Byggeføretagender yder de indenlandske Fabrikker, en Begunstigelse der hyppig har medført, at vedkommende Fabrik i Bevistheden om at være sikker paa den givne Leverance har forstaaet at opnaa højere Pris hos Staten end den fri Konkurrence vilde have angivet som Markedspris i det givne Djeblik.